

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/559/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712216987
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6712216987.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudkýň JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Amy Odalošovej, v právnej veci žalobcu M. L., a.s., U.: XX XXX XXX, so sídlom v I., D. XX, zastúpený HMG & PARTNERS, s.r.o., U.: XX XXX XXX, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 12, proti žalovanému: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom vo Y., M.. W. XX, občan SR, zastúpený JUDr. Jánom Krnáčom, advokátom so sídlom vo Zvolene, Námestie SNP 70/36, za účasti Združenia spotrebiteľov Slovenska, o.z., U.: XXXXXXXX, so sídlom v Banskej Bystrici, J. Kráľa 7, zastúpený Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, J. Kráľa 7 o trovách konania, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 10C/1/2013-258 zo dňa 18. 03. 2015, takto

rozhodol:

I. Uznesenie okresného súdu v prvom výroku m e n í tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd svojím prvým výrokom zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 1.415,60 Eur, na účet právneho zástupcu odporcu JUDr. Jána Krnáča, číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, vedený vo K., a.s., pobočka Y., do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

2. Z odôvodnenia okresného súdu k prvému výroku vyplýva, že súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 151 ods. 3 zákona č. 99/1963 Z. z. (ďalej v texte len „OSP“), ustanovenia § 149 ods. 1 OSP a ustanovenia § 142 ods. 1 OSP. Žalovaný si uplatnil náhradu trov konania, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku a z trov právneho zastúpenia. Uplatnenú náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok okresný súd žalovanému nepriznal, nakoľko žalovaný žiadny súdny poplatok nezaplatil a ani ho platiť nie je povinný. Pri určení trov právneho zastúpenia okresný súd vychádzal z tarifnej hodnoty veci vo výške 12.762,54 Eur. Okresný súd priznal žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia, odpor proti platobnému rozkazu, účasť na pojednávaní dňa 20.02.2013 a 05.11. 2014.

3. Žalovaný vyčíslil a uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia aj za úkony „II. porada dňa 19.02.2013“ a „III. porada dňa 04.11.2014“. V posudzovanej veci okresný súd úkon právnej služby vykonaný právnym zástupcom žalovaného „II. porada dňa 19.02.2013“ nepovažoval za úkon účelne vykonaný v rámci konania, nakoľko v čase medzi podaním odporu proti platobnému rozkazu dňa 31.12.2012 a pojednávaním vo veci samej dňa 20.02.2013 nedošlo k žiadnej zmene skutkového ani právneho stavu veci, ktorá by nevyhnutne vyžadovala na uplatnenie práv účastníka konania ďalšiu poradu medzi klientom a advokátom. Rovnako okresný súd nepovažoval za účelný pre bránenie práva žalovaného ani úkon právnej služby „III. porada dňa 04.11.2014“, nakoľko po uskutočnenom pojednávaní dňa

20.02.2013 žalobca už nedoručil okresnému súdu žiadne vyjadrenie ani žiadny listinný dôkaz, ktoré by odôvodňovali uskutočnenie porady žalovaného s advokátom.

4. Súd prvej inštancie nepriznal žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia ani za úkony „nahliadnutie do spisu dňa 02.04.2013“ a „nahliadnutie do spisu dňa 04.11.2014“, nakoľko ide o úkony, ktoré nie sú úkonmi právnej služby v zmysle § 14 vyhlášky v znení účinnom do 30.06.2013, resp. v zmysle § 13a vyhlášky v znení účinnom od 01.07.2013. Podľa názoru okresného súdu, nahliadnutie do spisu nemožno chápať ako samostatný úkon právnej služby, ale iba ako súčasť prípravy advokáta na vykonanie úkonu právnej služby. Odmena advokáta za uvedenú prípravnú činnosť je podľa názoru okresného súdu už zahrnutá v tarifnej odmene za vykonanie samotného úkonu právnej služby, vo vzťahu ku ktorému bola príprava v podobe nahliadnutia do spisu uskutočnená.

5. Na záver súd prvej inštancie nepriznal žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia za úkon „odvolanie a žiadosť zo dňa 07.11.2014“, nakoľko toto podanie žalovaného (v skutočnosti datované dňom 10.11.2014) okresný súd podľa obsahu posúdil ako návrh na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, na základe ktorého bolo oslobodenie žalovanému priznané v celom rozsahu. Podľa názoru okresného súdu podanie návrhu na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov však nepredstavuje úkon právnej služby v zmysle vyhlášky, nakoľko sa nejedná o písomné podanie týkajúce sa veci samej.

6. Proti I. výroku uznesenia okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zmenil a priznal mu náhradu trov prvostupňového konania v rozsahu vyúčtovania z 10.11.2014. Žalovaný si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania.

7. V odvolaní žalobca uviedol, že odvolanie podáva z dôvodov uvedených v § 205 ods. 1 písm. a), b), d) a f) OSP, predovšetkým z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, neúplne zistil skutkový stav, resp. rozhodnutie v napádanom výroku vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. V bode 1 predmetného odvolania žalovaný uviedol, že odmietnutie priznania odmeny za úkony v podobe II. a III. porady žalovaného s právnym zástupcom podľa názoru žalovaného nemajú oporu v zákone, nakoľko žalovanému ako klientovi advokát poskytoval právne rady, pomoc a servis k jeho prípadu, ku konkrétnemu štádiu konania. Podľa názoru žalovaného, súd nemôže viazať nepriznanie odmeny za úkony právnej pomoci na všeobecné tvrdenie, že v prejednávanej veci nedošlo medzi pojednávaniami k zmene skutkového ani právneho stavu veci. Ratio legis vyhlášky je odmeňovanie účelne vykonaných úkonov, v zmysle jej jednotlivých ustanovení, pričom konzultácia ním zaručene je. Podpis klienta na zázname z jednotlivej porady potvrdzuje opodstatnenosť a záujem klienta o daný prípad. Účelnosť konzultácii je odôvodnená aj tým, že od prevzatia veci sa uskutočnila len jedna porada s klientom, ktorá bola zahrnutá v úkone prevzatia a príprava právneho zastúpenia vrátane I. porady s klientom. Vo vzťahu k porade uskutočnenej dňa 19.02.2013 žalovaný uviedol, že sa konala deň pred pojednávaním dňa 20.02.2013, pričom žalovaný ako účastník si v rámci tejto porady uplatnil právo na poskytnutie informácií ohľadom aktuálneho stavu konania, ako má postupovať na tomto pojednávaní atď. Vo vzťahu k druhej porade uskutočnenej dňa 04.11.2014 žalovaný uviedol, že táto porada nasledovala po nahliadnutí do spisu právnym zástupcom žalovaného a predchádzala pojednávaniu vytýčenému na deň 05.11.2013, bolo teda logické a opodstatnené, aby sa žalovaný u advokáta informoval o aktuálnom stave konania. Zvýraznil aj tú skutočnosť, že medzi druhou a treťou poradou uplynula doba jedného roka a deväť mesiacov, preto aj z tohto časového hľadiska sa v žiadnom prípade nejedná o účelové navyšovanie trov konania.

9. Čo sa týka nepriznania žalovanému náhrady trov právneho zastúpenia za úkony nahliadnutie do spisu zo dňa 02.04.2013 a nahliadnutie do spisu dňa 04.11.2014, žalovaný v bode 2 predmetného odvolania poukázal na ust. § 13a ods. 5 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., ktoré umožňuje analogicky účtovať aj iné úkony právnej služby, než je výslovne uvedené v § 13a tejto vyhlášky. Rovnako žalovaný dal do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20. 11. 2012, sp. zn. 13Co/156/2012 podľa ktorého je nahliadnutie do spisu riadny a opodstatnený úkon právnej pomoci.

10. K nepriznaniu žalovanému náhrady trov právneho zastúpenia za úkon v podobe odvolania a žiadosti zo dňa 10.11.2014, žalovaný v bode 3 predmetného odvolania uviedol, že samotné podanie (žiadosť

o oslobodenie od súdnych poplatkov) predstavuje významný úkon, cieľom ktorého je vecne a právne vyargumentovať dôvody pre oslobodenie žiadateľa od súdnych poplatkov. Žalovaný poukázal aj na ustanovenie § 13a vyhlášky 655/2004 Z. z., ktoré umožňuje analogicky účtovať aj iné úkony právnej služby, než je výslovne uvedené v § 13a ods. 1 až 4 tejto vyhlášky.

11. V kontexte vyššie opísaných výhrad žalovaný zastáva názor, že neexistoval žiadny relevantný dôvod pre nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia žalovanému tak, ako si ich riadne a včas vyčíslil v podaní zo dňa 10.11.2014 a bližšie zdôvodnil v tomto odvolaní. Na záver uviedol, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie nezdôvodnil zákonným spôsobom rešpektujúcim právo účastníka konania na spravodlivý proces.

12. Žalobca sa k podanému odvolaniu žalovaného nevyjadril.

13. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 379 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len „CSP“) a § 380 CSP, prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a uznesenie okresného súdu podľa § 388 CSP zmenil.

14. Podľa ust. § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

15. Zo spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie návrh zamietol, o trovách konania rozhodol samostatným rozhodnutím, uznesením č.k. 10C 1/2013-258 zo dňa 18.03.2015. Súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania v súlade s § 142 ods. 1 OSP a priznal žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu účelne vynaložených nákladov. Žalovaný si podaním zo dňa 10.11.2014 (č. I. 210 spisu) uplatnil nárok na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia v celkovej výške 2.841,57 eur, a to za 9 úkonov právnej služby, ktoré v predmetnom podaní bližšie špecifikoval.

16. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že priznal žalovanému odmenu za 4 úkony právnej služby, v celkovej výške 1.415,60 eur, nepriznal mu náhradu trov za úkony II. poradu s klientom dňa 19.02.2013, III. poradu s klientom dňa 04.11.2014, z dôvodu, že ich považoval za neúčelné. Ďalej súd žalovanému nepriznal uplatnenú náhradu trov za úkony - nahliadnutie do spisu dňa 02.04.2013 a 04.11.2014, z dôvodu, že nejde o úkony právnej služby v zmysle vyhlášky 655/2004 Z.z., mal za to, že ide o úkony, ktoré tvoria súčasť prípravy advokáta na vykonanie úkonu právnej služby. Súd prvej inštancie nepriznal žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia ani za úkon „odvolanie a žiadosť zo dňa 07.11.2014, ktoré posúdil ako návrh na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, toto však nepredstavuje úkon právnej služby v zmysle vyhlášky, nakoľko sa nejedná o písomné podanie vo veci samej.

17. Krajský súd sa však s týmto názorom okresného súdu v plnom rozsahu nestotožňuje.

18. Správny je záver okresného súdu, že úspešnému účastníkovi v konaní možno priznať nie všetky, ale len účelne vynaložené trovy konania.

19. Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu.

20. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené považujú. Trovy potrebné na účelne uplatňovanie alebo na ochranu práva sa nemôžu posudzovať ako celok a aj keď účastníkovi vznikol nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že bol v konaní úspešný, každý úkon alebo každé iné vynaloženie trov treba posudzovať samostatne. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s predmetom konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takémuto tvrdenému nároku.

21. V ustanovení § 13a zák. č. 655/2004 Z.z. sú úkony právnej služby uvedené len príkladmo, čo vyplýva s ods. 5, podľa ktorého za úkony právnej služby, ktoré nie sú uvedené v odsekoch 1 a 2, patrí odmena ako za úkony, ktoré sú im svojou povahou a účelom najbližšie.

22. Žalovaný si uplatnil nárok za úkon 28.12.2012 prevzatie a príprava, vrátane I. porady s klientom, následne si uplatnil nárok za II. poradu s klientom zo dňa 19.02.2013. Medzi poradami, však k inému úkonu právnej služby nedošlo, a teda žalovanému odmena za úkon za II. poradu s klientom zo dňa 19.02.2013 nepatrí. Z ustanovenia § 13a ods. 3 zák. č. 655/2004 Z.z. vyplýva, že ak po poslednej porade alebo rokovaní s klientom alebo protistranou nasleduje ďalšia porada alebo rokovanie a medzitým nedošlo k inému úkonu právnej služby, tak odmena za túto ďalšiu poradu alebo rokovanie advokátovi nepatrí.

23. Pokiaľ ide o uplatnenie nároku na náhradu za ďalšie úkony je potrebné pri každom posúdiť účelnosť trov, vychádzať zo zásady efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania, princípu proporcionality.

24. Pokiaľ ide o uplatnenú náhradu za úkon III. poradu s klientom dňa 04.11.2014, tento úkon priamo predchádzal pojednávaniu vytyčenému na deň 05.11.2014, ktorému predchádzalo pojednávanie zo dňa 20.02.2013, ktoré bolo odročené za účelom pripojenia exekučného spisu a bola poskytnutá lehota žalobcovi na predloženie dokladov, následne bolo konanie prerušené a vytyčený termín pojednávania na 05.11.2014. Z predloženého zápisu z rokovania - porady s klientom vyplýva, že k takejto porade došlo. Odvolací súd má za to, že vzhľadom na priebeh konania, ako aj vyžiadania súdom exekučného spisu a dokladov od žalobcu úkon porada s klientom bol účelne vynaložený, vzhľadom na potrebu zhodnotiť vec pred pojednávaním, tak aby pojednávanie bolo efektívne.

25. Odvolací súd nesúhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie, keď nepriznal uplatnenú náhradu trov za úkony - nahliadnutie do spisu dňa 02.04.2013 a 04.11.2014, z dôvodu, že nejde o úkony právnej služby v zmysle vyhlášky 655/2004 Z.z.. Aj keď nahliadnutie do spisu nie je v § 13a vyhl. 655/2004 Z.z. výslovne označené za úkon právnej služby, výpočet úkonov právnej služby, za ktoré patrí advokátovi odmena, uvedený v § 13a ods. 1,2 vyhlášky, je iba demonštratívny, čo vyplýva z ustanovenia § 13a ods. 5. Za úkony právnej služby, ktoré nie sú uvedené v odsekoch 1 a 2, patrí odmena ako za úkony, ktoré sú im svojou povahou a účelom najbližšie (NS SR 4 M Cdo 13/2010, KS Banská Bystrica sp.zn. 17 Co 186/2013, KS Trenčín sp.zn. 17Co 581/2014). Nie je teda daný dôvod, aby štúdium spisu nemohlo byť považované za úkon právnej služby, avšak nie každé nahliadnutie do spisu je možné považovať za úkon právnej služby a treba ho posudzovať z hľadiska jeho účelnosti vo vzťahu jeho výsledku k prejednávanej veci. Na základe uvedeného bude úlohou súdu prvej inštancie posúdiť uplatnenú náhradu trov.

26. Odvolací súd nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie, keď nepriznal žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia za úkon „odvolanie a žiadosť zo dňa 07.11.2014 (10.11.2014), z dôvodu, že nepredstavuje úkon právnej služby v zmysle vyhlášky, nakoľko sa nejedná o písomné podanie vo veci samej. Odvolací súd poukazuje primerane na bod 25 odôvodnenia rozhodnutia, naviac udáva, že nie je daný dôvod, aby uvedené podanie nemohlo byť považované za úkon právnej služby v súlade s § 13a ods. 5 vyhl. 655/2004 Z.z., tak ako udáva súd prvej inštancie z dôvodu, že nejde o úkon vo veci samej, keď v súlade s § 13a ods. 2, pís. b) vyhl. 655/2004 Z.z. je úkonom právnej služby odvolanie proti rozhodnutiu, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej, a vyjadrenie k takému odvolaniu.

27. Na základe uvedeného, preto odvolací súd vzhľadom na zmenu právnych predpisov v súlade s ustanovením § 470 ods.1, 2 CSP a § 262 ods. 1 CSP mohol rozhodnúť len v rozsahu rozhodnutia okresného súdu o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil vzhľadom na obsah jeho výroku (ktorý zahŕňal aj rozhodnutie o výške náhrady trov konania, ktorá je však vzhľadom na vyššie uvedené nesprávna), tak, že v súlade s účinným sporovým poriadkom zmenil výrok tak, že priznal žalovanému len nárok na náhradu trov prvoinštančného konania, keď rozhodnutie o výške náhrady trov nepovažoval za správne.

28. V súlade s § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov prvoinštančného konania rozhodne súd prvej inštancie, uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. V súlade s § 396 ods. 1 CSP za použitia § 255 CSP úspešnému žalovanému v odvolacom konaní vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania..

30. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).